

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200128
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819200128.1

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci žalobcu: O. U., K.. XX.XX.XXXX, Z.É. XXX, XXX XX Z., V. Ž.: X.) V. D. W. W..Y..R.., V. XX, O. XXX XX, H.: XX XXX XXX, X.) J. W., W..Y..R.., Z. XXX, XXX XX Z., H.: XX XXX XXX (len v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia P. R. G. G. Q. (iných príjmov) W. Č.. X Č.. XXXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX, k G. R. Y. Ú. Č.. XXXXXX-XXXX, G. XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia P. R. G. G. Q. (iných príjmov) W. Č.. X Č.. XXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX.

II. Žalovaný v 2. rade je p o v i n n ý zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa P. R. G. G. Q. (iných príjmov) Spoludlžníka Č.. X Č.. XXXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX, S. G. R. Y. Ú. Č.. XXXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod spisovou značkou 10Csp/4/2019.

IV. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 15.01.2019 domáhala aby súd rozhodol tak, že žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) W. Č.. X Č.. XXXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX, k Zmluve o revolvingovom úvere Č.. XXXXXX-XXXXX, G. XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyne a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Zároveň navrhla súdu aby vydal neodkladné opatrenie tak, ako je uvedené vyššie vo výroku I. a II. tohto uznesenia.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným 1. chcel uzavrieť manžel žalobkyne úverovú zmluvu. Žalovaný 1 jej predložil listiny s tým, že ak chce aby bol manželovi úver poskytnutý je potrebné aby bola spoludlžníkom v tomto vzťahu a je potrebné predložené listiny podpísať. Predlžené listiny podpísala v presvedčení, že bude ručiteľom zmluvy o revolvingovom úvere z 15.04.2014. žalovaný v 1. rade predložil jej zamestnávateľovi 09.11.2018 žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy z 29.10.2018. Až vtedy sa o tejto skutočnosti dozvedela. Dohoda umožňuje žalovanému 1. vymôcť od nej plnenia z nepriateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. V súvislosti s Dohodou jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny textu tak po obsahovej ako aj formálnej stránke. Už na prvý pohľad ide o zmluvu, ktorá bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi. Ide o zmluvu o úvere č. XXXXXX-XXXXX G. XX.XX.XXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 6.336.- Eur. V zmluve je pod bodom 4.1 uvedená odmena vo výške 4.136.- Eur, ktorá mala byť splatná ku dňu poskytnutia úveru. Žalovaný v 1. rade skutočne

poskytol finančné prostriedky len vo výške 2.200.- Eur a okamžite si započítal zmluvnú odmenu vo výške 4.136.- Eur. Žalovanému v 1 rade bola uhradená suma vo výške 2.112.- Eur. Žalovaný v 1. rade listom zamestnávateľovi žalobkyne oznámil, že výška jej dlhu je 10.035,82.- Eur. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Jej obava, že žalovaný v 2. rade zasiahne do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení, ktorá obava sa reálne naplnila požiadanim jej zamestnávateľa - žalovaného v 2 rade o vykonanie zrážok zo mzdy. V záujme predídania vzniku majetkovej ujmy navrhuje aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým zamedzí žalovaným výkon zrážok zo mzdy.

3. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. P. R. G. G. Q. neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch vrátane zmluvných vzťahov majú rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Pokiaľ mal žalobca záujem od žalovaného získať úver, musel sa podrobiť vopred určenej a sformulovanej zmluvnej podmienke o zabezpečení pohľadávky formou dohody o zrážkach zo mzdy bez toho, aby táto podmienka s ním bola individuálne dohodnutá, dôsledku čoho ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu a žalovanému umožňujúcu siahnuť na jeho majetok bez toho, aby mohol zabrániť vykonávaniu zrážok zo mzdy. Vykonávaním zrážok zo mzdy dochádza k zásahu do majetkového práva žalobcu bez vydania súdneho rozhodnutia. Výkon zrážok zo mzdy je v rozpore s právom EÚ a je principiálne neprípustné, aby sa využíval tento problémový zabezpečovací inštitút. Naliehavý právny záujem žalobcu preukazuje existenciou aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorým je ohrozenie právneho postavenia, a to predovšetkým v otázke rozsahu plnenia žalobcu v prospech žalovaného. Rozsahu plnenia si určuje žalovaný vo svojej žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu bez súdneho preskúmania, či je tento nárok oprávnený a v súlade so zmluvou o úvere. Ďalej žalobca naliehavý právny záujem preukazuje tým, že dňa 30.11.2017 žalovaný v 1.rade zaslal žiadosť zamestnávateľovi žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

13. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

15. V návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť uvedeného a opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu.

16. K návrhu je potrebné pripojiť listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva. Pojem „osvedčenie dôvodnosti“ indikuje rozhodovanie súdu bez procesu dokazovania spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia.

17. Po oboznámení sa s listinnými dokladmi doloženými žalobcom mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania.

18. Na základe predložených listinných dôkazov súd zistil, že žalovaná ako spoludlžník 1 uzavrela so žalobcom dňa 15.04.2014 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX. K nej bola v ten istý deň 15.04.2014 uzavretá aj P. R. G. G. Q. a iných príjmov W. Č.. X, teda žalobkyne. Žalovaný 1 listom zo dňa 29.10.2018 požiadal zamestnávateľa žalobkyne - žalovaného 2 o vykonávanie zrážok z jej mzdy na tom základe, že do konca splátkového kalendára mala uhradiť sumu 4.048.- Eur. Keďže bola v splátkach bola jej na základe zmluvných podmienok vystavená zmluvná pokuta čím sa celková dlžná suma navýšil o ďalšie poplatky. K dňu tejto výzvy tak mal dlh žalovanej predstavovať sumu 10.035,82.- Eur.

19. Účelom neodkladného opatrenia je v zásade dočasná, ale ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, aj trvalá úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach strán v konaniach o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery strán konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ustanovených pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s poukazom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd strán konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritérnemu rozhodnutiu (porovnaj napr. Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/253/2016 z 22.12.2016, Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/207/2016 z 01.12.2016, atď.)

20. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je rozsah dôkazných prostriedkov zúžený. Nie je potrebné, a vzhľadom na časovú neodkladnosť ani vhodné vykonávať dokazovanie v takom rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej, avšak je nutné aby boli základné skutočnosti, ktoré tvoria podklad pre rozhodnutie aspoň osvedčené. Za osvedčené možno považovať tie skutočnosti, o ktorých boli predložené dôkazy, resp. sú medzi stranami nesporné.

21. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

22. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú

sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

23. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok ESLP C-106/77 Siementhal).

24. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa alebo slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky naplňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, lebo je v rozpore s „ratio legis“ zákona, podľa ktorého bola dojednaná.

25. V tejto súvislosti súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C/30/12 - Valéria Marcinová/Pohotovosť, s.r.o.:

26. „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenie vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. "

27. Článok 4-14 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súhlas v spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

28. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal súd za dostatočne osvedčenú, pretože žalobca realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalobcu.

29. Súd v danom prípade zhodnotil potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov a neodkladné opatrenia nariadil v snahe predísť prípadnej ujme žalobcu ako spotrebiteľa, či následným ďalším súdnym sporom medzi účastníkmi.

30. V ďalšom súd odkazuje na rozhodovaciu prax súdov (napr. uznesenie OS Svidník spis. zn. 2C/113/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove spis. zn. 5Co/121/2011, uznesenie Okresného súdu Trebišov spis. zn. 6C/13/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Košice spis. zn. 5Co/89/2011, uznesenie Krajského súdu v Prešove spis. zn. 20Co/38/2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove spis. zn. 20Co/41/2017, atď., od ktorej nevidí dôvod sa odkloniť.

31. Nakoľko spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bola podaná aj žaloba vo veci samej, o trovách konania súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).